1922 a Eesti-Õpetajate-Liidu korraldatud Bioloogilise Ekskursioonide jaoks osavõtjate Viljandi õpetajate Ida Rebane, Aleksa Rebase ja Erna Orsac-Männiku mõlestusi järele

Aeg ja kordus

Bioloogilise Ekskursioonide jaoks 1922 toimus õppekuu-mistal 10 päevast 12 juunist 12 juulini. Kestuse oli 6 nädalat. Ekskursioonide jaoks algus daatum võeti alla eraldi. Lõpptähtaeg on aga ja fixeeritud tõenäoliselt seniidsete käikide osavõtjate poolt allekirjutatud mõõdetud pöörduntud.

Tegevuse kohad

Ekskursioonide jaoks toimus: Peterhof koos Põhjaranniku ja Varikoraantega, Kiiruma seenikul, Peterburi lähemaate alal, Irbenes, Ritsuis, Võrus ja Kiiruma

Eesmärk

Bioloogilise ekskursioonide eesmärk oli leida kõige ta tähenduses osavõtjaid kodanes teineteisest, loomastusi lindude ja putukate näiteks, tõupidamist geoloogilisi kõlbustegi, arheoloogiaga, selgites laadusvaatlusi mõistet ning ja selle tähenduse praktilisel rakendamisel. Jõgeva ümber leiti mõni oli õpetusest jaks praktilisens etnograafilisens eppeltõmmes

Administratsioon ja juhendajad

Ekskursioonide administratsioonis juhatajaks oli õps. A. Van Tartust. Teaduslikkuse juhendajatena olid meiega koos haterniku J. Tilley-Nilbert ja A. Reiser. J. Männiku ja nüüd ka haterniku oli sea tähelepanu juhitud. Geoloogia oli meiega koos nõu geoloog selle nime mõõt ei mõõta. Teame nii et ta kaasas geoloogia õpetus ja seni õpetamisega. Bioloogiat juhendas mind geoloog prof. Wahl, arheoloogiat tõenäoliselt oleme prof. Spriidit ja praegusest akadeemik Moorelt. Filosoofiat pidi meid juhendama

PEM 6307 / D 57.427

pr. Pujer-Tomi tõttu ei saanud ta ja Filadelfia sõita ja mul tuli lõppude taltsamu tõttu kapt. Teame jõuludeni, misjuures mõni kõrgi ametnik rahuldas ja mõni kõrgides leadoriaatu rõõmu sõites.

Viidamäe ameerikaga tutvustõid mind Kuusõmme tõdeliseid tõõtejõid f. Kuusnõmmel tõõtes siis Pärtu õlipeali bioloogilise jaama f. Pärsamu leidusõõte alal oli mul jõulupuhkus kõrgelt mutsikse amatöörentuspest. Petseriklaasti ajalooga tutvustes mind õpetlaste-mõnx. Oli väga gõõdujõid kõrgeid lõunixe ja õpetajid.

Kõja reminu

Osavõtjate kõjuminu toimus Tallinnas. Läit sõitnime raadtel Rakvetile, sõitu läbi Raamatu 1922 a. tõttu ühendus Raamatu ja Kõrgõ vahel minimaalsel ainsil „Saarema kõpõssil" f. ja ka raadtuli ehitatud esimen ilomõõja ajal et lõõbustada sõidustõõtid. Mõõtõõrti oli veata ühendus Raamatu ja Kõrgõ ja Kõrgõ vahel. Tõõmõõpunst liipsid olid lõhtsalt paigitatud maad ja liipsitele oli kõrgitatud raiped f.

Mõõtõõmine ja täitlõõtõõmine

Kõja bioloogilise ekskursiooni jaoks kõstel tõõkõs ühismõõtõõmine ja sõõt kus ei olnud võõxlid ja ühistõõitlõõtõõmine. Mõõtõõmise eest hoolitses n. n. „kõrtumõõster" – õpetaja võõl oli kõõs ühelt nõõlt jõõgõõtes. Kõs ta ei mõõtõ midõõgi. „Kõrtumõõstri" õõtõs ekskursioonist ies ennõõtõõ ja et kõja osavõtjõõ peu kõõõ

pikusel (väid eks vad Roberas) ajaloo. Aga elu läks edasi, sõjal hoolitsas ära oraatiõ ei ole ametlik ta nii ust. Seda õõtus ära kaua. Aldisel tuleks ühisteatlustamine. Käik oraatjed olid alfabetiliselt järjekorras ajaleht nelja liikmelisse teatlustamise täimsandakse, 2 muusikaetajat ja 2 näiseõlta jet. Mõjandustäimsand alustas aga tõesest. Esitus teatlustäimsand liikus ka tüstet oraatjatest es seesen arvestusega, et väikesi oraatjate rohkejändes pidi alma nelmis õhtusöök ja oraatud taotaiad säymmi pärast lemmik eiseks ja lõunexs.

Teatlustamine oli seesis mõnutsee. Peamisteks produktideks olid: tõlised / vertulad / seletud ja ontistatud realiõ, kuiõatatud lõstad, mõnud, piim. Seesmes lõik oli algaies meil suurmes rõõdõ rõõlõ tõsites gaasi ja ärgi lõtiõut. Mõtsmes ära Putmani ütelust „Vaike lõb, vaike piim, väikesäi, väike on väike aga geenion siiplegi, et väikes saaremaa valgustaks!" Pikkapeale hakkas piimau ka Saaremaa liikma. Peene ja tõõdamat sida mis saarlast teatlustaiatest oli andsid lad lõõsel muhel ja ida Roberas mõõstetõõsh alla Saaremaal teatlustamine olund. Kõlpsam täim saarlasta vastutulelikusele kui suurmaal kus sapli oli varsuni prodaxtiõõ saamised. Käige laxsuõõxum oli teit mustjõlad, ma oli geniõõsel. Ida Roberas oli elund teatlustamise täimxamus ja mõõtak, et ella valmistatud vertahi valatud ja klimõõsappi. S. h. mõõtake valati keõstõõ elund: vertul, Lõõnige, rõõlem nõõl ja eepatõõ. Ajõõ. Putmanit kõlle gaenitõõstes kõhes nõõl vertu-

alla valmistatud eraldi praeparatoriid.
Kõik kokku tuut oli „Atlas, rahtahlisad" / kaunis kuldatud kertuled / nii alla siis keerutud punased kuni orkes ja kostetud walsse.
Klaara Rebane mõõtab, et temaga on teiblestamisi tõimkemes olnud Pcosanes ja tahte ära tal nii valmistada suutnuttõis. ~~Mõõtegi~~ ~~A~~ Tõidupalmistajad ~~[illegible]~~ pidanud pisarain nõlema.
Ella esineno johan kes läks musiipetegi täitlustamii tõimkema läje on kaldunud ani kohtusi täitnart. Kokkõiks sellt läst en ta lõhistõttlustusest nõtõgaastud.

Saaremaal.

Olgas aga tõepoolt kõia kõpilini ekskursiooni läem Kouraares. Tatoasina sõnasti vaata mõõrustõg. Kaeraan kõrsis ondõ mõõ selõtini kõrsivõlone. Käisime tõmmiges-laskõpark. Oranik oranepõõsk nõid tõmmipõõsmaxundelt. Mõõlõbõks elamuxes oli linõdõlõõt. Kui liikund läõlt lindateõnõ, siis antaraas tõmmiks xõõl nõõ kõõlõõlõõstõõ. Mõõletam nõõ nõõl prayu. Ka xõõ oli ok tõõ.
Käisime ka sõõmaial ja xõõjõm siõõ esmaxõõdõõt laõõns xõõgõõõt jõõgõõmõõ ja lõõnõõõ

Ära! vaatime vaikaja Kunkeani les jõeäärs
kus vaatasikki sapelrossu, mis mulle ka
hucipexxaa ja sudut ja tuleime kontsati
Hämmikati, enne „pässtüü alust!" läisime
tural. Läil lennustes kiid saaskärte ärä-
nus. Vanxil istudes ja ama kaps mänu nexxa-
des xuband kid riigelt saxxa läi Kinnust.
Läisendnul rippes mul xeanis xäritäixett ja
sõrmed sinä liikuid. Mõtjen tõdsinu, et Lasu
näud ei östa sammari xadumata. Ks kõlts
sim tõlg sõnnixnaal, hinak mineme läi-
mund tail, alati ta kudes.
Ka Ostjaxlennaxe rasturid saarlemad hinäjä
aaja nsaldeslikalt endes sapli ~~läu~~ kaxxa
ama teen.
Jõulliline Karsaau ja sellä lähan ümbrus
paxxus mulle xäijelt uudsse hui, sim ba-
datud xelu pääng elamuxixxad ja ajatlisud
Kousaaeet tejim läbijõiden Kaama xes
mälle tutaustati Saarma maamani teexelam
ja pilutati sildse geologilistesse maabastelä
teexelaase. Ka Maamani läästoms tutuuk-
sim. Sanas vaatsim ka Kaama Kiik-
kindlust ja jõuhsime sellä ajalaasi.
Kaama läätsim „Saarmaa inspirist".
Saarmel oli siis xoratell xülah siisi ülä-
xapetasim ja xaigamad olid pigatud ste-
dej. Kaanta jõkal oli võrst. Letiis pri-
läisati avana ja sulgema. Ka vedui jõlt
tejj sisa. Iga läisana es ta peetus, sais
vedasilk aas läisati, istus sisse jälle vedaseld
ja läitis sõnajõ läti läisati. Kaus läis mart-
mõka ja kulges läisati. Ka vett läitis ka

vaeliku aja maantuärest kraamist. Kedari
kätteks tõmbati, mis nüüd paitjates meestest ära-
tõmbata tõmmu lõõmmuga.
Võtsin tali mul mestel pöörlevelt käest
saatmas kaiparda ja varrast. Imelisel
kombel ei tõstnud kapi väretid tõlidega
võimast ella, et seda sulpida. Erimend
tõlijad ründsid alati täiega isamaalisi „ri-
mme väärt."
Kavatsesin oli ka tõlig läit Abraxasse-
le. Asavõnnej sõit päevapaistelisel hommi-
kul väikesem materlaeg, selle oli ülepii-
ladi ja võimsam ülepis väike sõle peal. Ka
ullese sõnadegaati oli lasnud ostama
täitsa kordamatt ninatatu ehk. Gotmann
Kõrd Abraxasem mõõ ei jõudnud ja mul
valmul tõlemalt on Abraxasest tõsa-
võõ nägemata.
Kõja kõrabõõl kaxis tõke uõõrõõ „pers"
Fanata oli näll tikedelt maõtud baitega, lua-
dab ja lalidety. Kapten lasks pidenelt ne
näpunurk ags äjet tõd mõõ Abraxase oli lõõ-
mud „Paxes" ags pärsis. Mõõ tõõdi ekskursiõõ
puxnus" ja alõõ õõnelikud gõõ lõõpaks
„Paemaaõõs maaõõsõõ. Mõõlõõ mõõ ~~kõõgõõ~~
~~beatõõõõ~~ oli lõõgõõd. Sõõõõ õõgõõ õõõõ
õõõõõ

Siin selgitati meile Saaremaa hydrograafilist ema-
piira, tutvustime muidagi tähtsustega ja nägime
esmakordselt lõunamaist rõõmud ümmargusi kadakaid
ja ka nägime ühtlasi Saaremaa kaunis aru ja
väärtusi meentel.
Kõnnakoselt pidime ööbima Ristna külas. Kõrlitu-
pad olid avalsemalt lõõgastatud silmist kadunud ja ka
tuul Ristna külla ei tiidrud nüüd kuigi: oliime veidikese
lõunamaised ja mõnted – ja siis nägime kõnnaga võlu-
metsa. Nad käisid väärkemes lõõkalpases temmik ve-
runa pärsse sellas. Ja temmiku alane veibenaset-
tud sillvalliketega / maikellakestega / ning käisid mitme-
kesisemate näpelustega! Oh seda ennenägemata vär-
vi ja lõhna! Võlatult suisine ja nautisime.
Siis läksime meie ette jalle mägu mööda jõe-
veidi paremaks jõuste ja lahemaga noorusliikult sõra-
vatt läbarata silmadega. Tuul oli almud ümm
ja ta pidiseda kellegagi jõjanu, mina oli seje
ünne, luitsin ukse mu. Pärin aegu kõnni
nüüd läken ja kutsun endale emase eppi / 1929 mõõ-
tati Saaremaal naini emastiks, mehi isastiks /
Küsisime vanalt tuu Ristna külla „Mõõ pärsse
alla, siäl ta on." Läksimegi Ristna küla etse la-
gunegs pärtsess.
Sa oli suur ja jõuxes küla. Kõik elamikkand oli
sama tüüpi – kaamis, kergekaalline ja tõmme
Mõõdu suu päimand kõpsi ulatusid aiad päisid
randitult ahiellakud ama küla tuidrustega, mõni
uusim tuidrus oli vaid ahiellakud väärsse katte.
Kõik elamikkand kandis sahaaiõid. Naiste mõõ-
ted pliisuitud sulixud imesteid mõõ eatki; kuul
siis ka nõuk valmiste mõõ saladuse sulixud
pliisuitõ tõbiste, ahjust võetud leibadega.

Selles kuues seime sonaline tõmbe ja Atla müü-
gi. Oli laupäeva õhtu. Mitte aiheti elamuid
ei olnud sonalisest küünitud, ka ämed ja tõla-
ved olid puhtad.
Külapoeed kaupsesid küll mitmesuguseks.
Riisid käätsutasid kätepilli meie äärteni
akende all. Selgus, et ka meid andati kõigile
ja ühtest ja ka ~~seitsme~~ mitmest kohast nõisine
ka saarlasi käiepeast. Su oli jällegi elamus ja
viies elamus.
Riisu kalest läksime Atla kalle. Atla kalle oli
täidist kostend Riisu rulah. Siin oli mõ-
dane, remuti saene oli ka meie. Ahtusõ-
gõks seine rumtlahulid (kaunja kadetud
korlatud) ja kastrine kõrd sõnes saalase.
Riisu ja Atla kalle vahel settapine vahuaeah
nõnd pilo poiss exskursiooni jõmsa oraatja
Vaibena kosvesid Rõude tõmmiku all mõtelle-
kesed ja kõpelinu. Kõik olid sellest ilust vahu-
tud, betaarised vaimustatud.
Atla küljest läksime punjakatel Filosenti. Mee-
mehed ennustasid tõmi. Kõrmänõi mõtt oli
ennakondelt punjakaga meel ja tõmi oli jälle
huvitaeks elamuseks. Algoses oli kõik lõbus
kualsine kuides tõmi saak ootõ kaltuda
Sellens tulek mõtti kraapides. Siis aga läks
olaxed tõsiseks ja nõlgast oliku kaugel.
Suure lõtsa seine Filsandi randa. Lõuna ran-
da meie ei saandki. Est piirde randa tah. Ki-
vised pidi lõpeta. Kõppeja pidi omana kõlbl
pilgust ja ka oravust. Kõva aga käigil seda ei
olnud, siis läks Suura Tõll (Rõude nimetasiu
tõrdat muusõpetajat, nime ei mõlete) Mõõtame

käis kuides Suur Tall Peeru / näiteks ja hobuse
Nõmme epeltega Lilli Raam / kettik vettes ja
vetsalt läta mee "rende" kõndis. Suurest
Tallist on mul päiphl hea mälestus.
Filsandi talitemi ütlem kõp. Toom oli
tähnd pöörd näinelikku, et meie siiliõnne
Filsandil aleks mõnus ja huvitav. Kaja Fil-
sandi elamikkand oli moolikõnesitud, et
mulle väimaldaks pehmet sulgi ahust ja kaa-
bikku taltu.
Tom aga aina tagavines. Pal. Tüpser, ke
meid Filsandil ja Ukkadel siit jõhendama
ei saanud temmi tätta saank räägi. Kapt.
Toom ütles teda ja läpi seda nii seega ütes-
, asmiga, et paremat jõhendajat ei väärind ma-
vida. Ta räägis hindaja kaitse algusest, ja
ellast pandas linnud tähtlikud mulle sa-
gunivad inimese haalitsemisele senkuist
kuides aasta aestelt hindadiikk lüpili-
selt pei ka arvaliselt kosbas. Kaja Filsandi
elamikkama oli kapt. Toom. Oraknd lin-
dade läpi valdes ja kaitsetetes vaatlida
kepsid väistlend omaaeghel selle tähi
kõnes enam linnupaeri ülemsesonnil.
Filsandil tuli meil temmi tätta kalm
peeru viiluida. Tom oli kii tagasi, et
meie kaijnatud sumenag inimesed
läpi ehast mapast tein ei gulgend siinna.
Kaja ama vala aga pulendas kapt. Toom
meile. Kui lindakaitse ja kadunaitse
näinund oli selgi räägis ta mäe tule-
termide ajaloost, Filsandi tahtamist-
eeldi. Ka Nõekmaasgeundist ja Ungu.

[illegible] kuulsin. Merevaidlust ja kaugest meelest oman ka hurvitsevalt peegeldab. Lõpuks muld ijatsus ei läinud. Ühtäkki väisin taltsemis, mida läks, et ka me ütsvõh. All mõõtsas aga mau: Kelmendamal päikesel vaikses torm. Laineten aga kestis. Väisin mõisa randa ja tuttavaid saanga. Imelik oli vaadata kuidas väikesel lainel aing vallandi randa suure jõuga. Mõõt läis, et väike laineta alt tõlai lõpjatoja ei ennustanud.
Kõrtsisse läis Väikadele. Nad olid lindadest nii tihedalt rõõmustatud, et ettevaatuse pärast tõlasisu katsi siinõõgi mõõga. Mõõnde lindade muud jaamad kiirtel ja ogad ka kiirde seenered väraiik (Viind?) ja liinuliigi kotta andis mõõt kõsk. Taam suletõõres kõigi linnumõõk Väikadele ilmus ja kuides kaigs tõõg peitamõõ oraalõõ suunamõõ. Ja siiski lindad omasõõlisest sõõtõõmisest. Ühd linnud on hõõlikud ja valdad kõõti tõõtõõ liikidega. Ei aga ka mõõsapõõd linde kes väikõõ tõõstõõ aing tõõisõõad. Taamu kõõrat minutõõ ja oraalistõõ, sest ei tõõd ei tõõmõõ mõõgõõ kõõdõõ. Ja oli ka alles hõõjõõ: Kõõtõõ dele aamud. Varem oli ka mõõsõõlõõ Nõõs kõõlõõtõõ ilatõõhõõ. Kõõdõõõõ ja uõõ lõõtõõõõ ei mõõlõõhõõ aga Taamu kõõrõõõõ ja õõtõõ õõhõõõõ

Kinnitasime lindakniigi linte ja ka Väikese kõrval oli taemas täis lahtiolaine.
Alime sõitki ümaliikuv läbi Väikese Filsandi tagasi saime. Otse oli Väikesel linnade vähejõiduteist pere ja lõugata oli vaike.
Jõgemere pärast lennujõual puujõtsime Kuusnõmmele saare Mälestusele Filsandi vendetud kaaslastest pälvadest.
Kuusnõmmel tatauserime kõikseid Bõlvõ jõõ jõõma tõõga ja sõõlsete teadusliikide tõõtõ ateja lõõsime Küdamäeli. Küdamäel olid mõõ oma bateerikate kõrval sõõmdõõtõõs võõl Kuusnõmmel bateerikud.
Mõõ lõõnõõse tõõmpa oli kõõ, ei jõõtõõnud aõõ lõõbaisõõnõõsõõs. Õõsõõnõõd õõtõõjõõd põõdõõ põõbõõkõõt kõõ ka se õõtõõ nõõjõõs ja nõõnõõlõõ mõõ jõõlõõ F.-ja K.-Rõõbõõl ja nõõnõõl, ei õõ sõõlõõkõõ mõõ nõõ ja jõõõ õõõ kõõl põõõõõ kõõ nõõ õõõ mõõ mõõõ on õõlõõstõõnõõ.
Kuusnõõnõõlõõ viis mõõ tõõõõ Kõõl-õõõõõõ

ora ja läks ka mu ema ämm ja sõlle
alla selle ilma pätlakuudes. Mustjala
rõnapeleteij ära läinud. Siis elime kaht
nädalat laterad ü Mustjala jaami
ää on mäe kõrge kaamo mäestamas
Jaamjõeäärel pundrine Mustjala ali-
vikku. Ali parajasti pumelatuwistus
ay. Läksime siis ka kõrka. Läht tõine
eda sõllalt karavikralt. Minuta sõime
laxa linnuseayen mõist ta pätlan
paugupealt läpetes ärkdagu, ja siis mõi-
ge ja kõnlatage pumelakõns kõn
irsenda posanad!! Pumelatuwistant ei
mõni läksin idikõne. Kõik läksi ali
aja kõrtan.
Peakõnnat läks grupp ekstrajosto
5-6 kõne. Kõnjasel pundrejõel läs-
sarat lunkrokta vaatama. Suurem
ora pakkas, sadas vaja vihma ja lõõ-
mus oli suur.
Mustjalalt läitsime paajikatel Hundar
kõtta. Läätaakesime siin kõnj-kindlus-
viirkaja. Hundera ja Siin vahel läpim
mant pugapuu metsa. Paandalid 3-4 m.
kõrgud ja pind oli vähemalt paarsada
Sõjaras mulji jättis see pugapuu metsa.
Läätaam läks elaxaamika elakõrsaas.
Liiklõksime Siiri sadamasse ja
läksime paajikatele jättes pumelaks
sellaks kõnaks Saaremaaga.
Saaremaal viibimaa läks läksime
kokku tõlla, Saaremaal saadud mulji ed
ja teadmised alid väärikkaliikud, eläkõne

nest ülikõlblestatud. Kõik läksid ühe laadse Saaremaa laadaslik ameeriga ja ei õnnestu-bibised ära ärärarand sandiriid mõd ülejõu kerdavalt Saaremaad vaatama — kõik see mida laadastasime ennes ennaksendelle Saaremaal nähtides on kõdamata.

Jalgrattaõhtuses saime lää tee ünga, mis oli arenemd vähenõudlikus ja läätõõltu-mehelõõ ja ettõõtõõdlik mõõ.

Ruumlaal

Esimene peatus Ruumlaal oli mõõ Tammusalus. Siin tutvustas mõõ prof. Wahl lahjõõkiitsimise laeja. See jõõndõõt oli väga kõõ kõõgõõ ja ame Saaremaal saadud jõõlgõõmise tee-sõõgõõ vastamata jõõdsime mõõ temõõ vaevõõ jõõle. Ka Tammusalu lahjõõtõõstõõt vaatasime Tammusalust läksime Poikani. Vaatasime Poikani lessi ja jõõse ujõõva saarega. Parkumõõt läksime Kellanõõ mõõle. Siit avanes ülõõlõõ-võõt aõõ aõõ. Mõõ tutvustõõ Põõdõõ kõõgõõstõõkõõ ja selle ülejõõ mõõõõstõõkõõ, mõõsõõgõõ läi ülõõrõõ edõõrõõ põõlõõmõõjõõdõõ ja põõnõõ õõõõõõ õõõõõõ

Ja oxes seja kuitaxelt jõkkida meie tähelepanu metsa omapärasele elule kui inimene sellesse ei sekku. Ja rõõmis mõlemad Peosvee laametuxest ja nõtles noore emaxene jälgi. Ja õitles et temal ümbrestule mõõnxad xa xarasid esi- did kõlg. Kuuitaxe oli xaadeld xuides laada- ses xinnx täiplik välg mõõni bõnaga xestõ minuk, et nõda atrisime Peosvee mõõcat. Seal jõkstabi meid xõõni xus elid ulmin aadõ xartõxõlgõde xõtkõs oxs tõxi- tatud ülad. Metsarõõ aga laxantes mõõ ang xõõni võõxõõ Luitõg. Nõe metsõõxõn me- nutame Leuldaselt õõinsõõlõõhõõn õõ- mesena.

Peosvenst alges võõl rõõgõõn ja pikem tõõxand Ja kulges põõmõselt mõõstõõ põõ ja oli sellgõ- rõõt mõõ tõõõõselt xõõlõõ metsõõõõ

kivi tõusten jõkkivad teyleud tuhatsteid mid pahaxiki tarxinase laya ja näitsid pähaxiyi tõustust.
Kõrts-jõuelt läxsime Ontika randa ja lentis pank pakmatis mid xäiki. Mennu, et ülesselt oli siin rasxani taithesta mõya. Mennemes oli: kohalixadel palantel räikelsätte tanu ohjud ja mik teadi mingit xõistõtaxi. Kaadi mitu xarti sal saij lomerid mõtsu-räimi. Räikel mid irexalt kaid sin ülemud xällult. suur ja räimi läi kaste. Räime kasti kandmine läi rõõstaidalt näyraetud õpetajale ülesendaks. Tuult kasti-te räimixarti ja läi isuy kegu tu räimi. Randa pidi pandsime jalg, sellel ajal Petrapeedi intelligentii lemmik suitsxikts. Teilest läxsime edasi Onuli. Vaatasime rahamegaadi Eliisejõu ehitatud Oru lossi. Lossi oli ehitatud ühe Cagri seni omas lossi eesmõtel. ja suurepärahit parki. Läxsit aramus kaamõ vaah mennu ja Pitajõe orule. Kõlestasime xa Pitajõgi. Orult läxsime Oru jõemõ ja läksime ätsijõemes Valka xa Valka ja läk läi vastasime - su näis mik mamuta, käyn sellel ida xõnal, mida olime senini näinud.
Valgast läksime tallaaysi riigipõxini Tõra Jõeburgi. Siia pandsime midagõsel. Kõtasime kohalixes kaupmeyes ja magada tuli ayalehtedel. Võõrimes oli aun ja nõbimes nõndis ana. Magasime õõna mõnsalt. Hommikul olime jõlle mik senini tundmates võõras maailmas. Läksime ermaxandelt vene-xõla xes maya oras tihedalt mayes kõmni. Majah ümber pandsid pend ja jõõred.

Külaelanikud olid väga rõõmustes. Ka inimestes näed, et nägu küles oli nähtavasti, kesk-suts ennu, kreen. Ellikesi olid peaaegu varsad ja nägu küll nätis väätt hett.
Mulle näidati Trumaani kindlust ja räägiti, et lähtu-ma Trumaanlaste poliitika, eesime ka nei näidatima. Eden tulvanenine esti maalinna ja näpine esmakordselt arheoloogilisi kaevamisi. Ka kõigi elementaarsed käsiline ja inimestasine kasti maastikku-maalast läge Käisime ka allikatel. Kul samal päeval läksime pole Petseri-/24 klm./ Esimündi-ned käigid olid selle mea katmud ja tasuja/ nende nes oli ka Eda Rehemi/ avaloseelt käigid käisimad minidagi piikemat aeg, kui ähtes oline käis Petseris
Ka Petseri ameeria parkus hari ja tatvanisin selleg pälpalikult-eraldi klaastrega äpetatud mänge-teadlen pikendaid. Ja käisi mäki klaastri reparaiest ja äpalest. Käisime ka maaloostes käimades ja vätsime ka ajamaletuhistorest. Ka Katariina II tähe näidati mäki se taldoli paigutatud klas mäja. Petseri oli mäki käigili nadne ja ööna Mäigi sellest en nal praegu näärke.
Petseist sõitsime rongil Võrru. Peatusime siin äpetatud seminaris. Käisime Kreutzvaldi mäganimuseumis, Tammula ja Vabale järve äres ja kuulsime ka kolmest Võrru kunstiosest, da Tammula Sõ, du Bürgen Allé und frl. Bülée." kumbus tüt mängiti mulle saatja kaes, oli ja Võru taluel ööl tõugilini pääkeseekste pera.

Ka Kiesenpäev kuulsil käisime jõehaljastus siin oli mõl Võru seminaari õp. läks kiesand. / miskipärast sai temaga lõunikine kambala /.

Võrust läksime Kuleiale ja siin oli laoritsu joostamine siin ühe kuulsa kirjaniku tr. Tuglasega. Kohvelt on vul mulas olen saanud mitsmaenikati säämine. Mõõtkäijed olid suurte ja majorate mitsmeenikute ülikäldatud.

Jõgemisel lennimul läksime Rõugesse Vpätasime sõõl sõitnt jõime ü mõõ rõõgtet ü kiksipäev olla kusti sõgavamm jõm. Maastik oli mutu ja vatas.

Rõugest läksime Koseitrasse. Ole vaja mõõlenes käik, kolja sinult, ü kiivasti vaja alati peal. Võlisim Koseitsu mõisas Jõgemisel lennimul ülikuud mõõja prof. Graanõ ja J. Mõõra /saegane ora Jõemõõ / Võtja sinult kat aastate mõõ Jõemõõ maastikun omegiraja. Käisime ka Suchul Manamõõl ja bacterine võõl ora neeet aurat mõõstikõõ kõõnaikõõ kõõn. Võramõõlt on mulas vaja lõõ viõõ pätda. Jõl. Tult exsijatel jõõlates peremõõs, mõõ öõõa läõõ õõa."

Võõs oli exskursjaani jõõmõõ läõõ. Tõõmõõ läõõfata ja sõõl on käõõõ

ja Tartusse

Keja suitsine Emajõgi Piki ja kaari läinud
Suuli jälle elamuseiks sait – nii teini-
dele ermaxendus. Ööst suitsine Põlgand-
misjõgi veoxes kolindatud nevantud.
Ammilõõmi pilendust sellel ajal ei olnud
ei Tartu ja Põlgandi ei Viru ja Põlgandi
vahel.

Tehes xexxaxetti 45a. mõõdukud
bõabaapilisest exxkursiooni jõumeest
mõnutame seda E. Epelgatt Sõdalõõmi-
tust tõõnlinnul muelil. Seina tead-
mini, muljeid mis tõõnaxem ei oli unu-
nehud.

Kõige nõgõõnu muljet on Raaremaast
– Saal näja olexine võõlõnud mõõs-
mad.

Raaremaast läinus Lõõnnestes mõõ
Kus mõõ mõõ ka ei xõõnud, xes õõmi-
xõõnal, leitsh mõõnus, tõõnlõõitme
alati ah hõõl xõõ sõõnõõstes xõõ-
õõnus. Alati lõõnõõd õõnõõ õõnõõ
nõõdõõlt. Ka nõõtõõs Raaremaal kõõõõõl
puõõtõõs ja kõõõ.

1922a. jõõgõõ lõõõ mõõ rõõmõõ, nõõjõõ ja
kõõõõõõ seda, mõõõ õõõõõ õõõõõõõ

Kirjad

Kemmalvõõrd laadud ja laulud nõnda
kes tõnnu mõõd 1922 E. Ep. Leidu
"Siuloapilisest ekskursiooni jõõmast
osavõtjatel kui ka "Pärsu" poolt tõki-
tatud ohu Abruka saarele ~~[illegible]~~ maandumisel

Läs tõnnu mõõd mõis Kõrgsaarest nõõb
kõõn Abrusaarele ja lõunaosa lahkust
sõõmast nõõb kõõn Kõõnasaarele.
Refraän: "Sõõ on su mõõ kes mõõ
paat on kõikumas nõõ udasõõs."
Mõõ Võlbõ laenalõõ kõõrjõõ,
ja kõõtõõ tõõsõõb. Tõõ õõdõõsõõdõõ
õõ õõrõõ ja Abruõõ saõõ tõõ ejõõtõõ.
refraän
Sõõõõ Gutmann lõõdõõõõ võõõõõ
õõ paõõ kõõ jõõõõ